

עפ"ת 60684/06/19 - ראובן קרינסקי נגד מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

עפ"ת 60684-06-19 קרינסקי נ' מדינת ישראל

בפני כבוד השופטת עמיתה זהבה בוסתן
מערערים ראובן קרינסקי ע"י עו"ד אלעד קוטין
נגד מדינת ישראל ע"י עו"ד גבי פאר
משיבים

פסק דין

לפני ערעור על פסק דינו של בית המשפט לתעבורה בפתח תקוה (הכרעת דין מיום 4.3.2019 וגזר דין מיום 14.5.2019) בתת"ע 7976-01-17, בו הורשע המערער לאחר שמיעת ראיות בביצוע עבירות של נהיגה ללא רשיון נהיגה תקף בניגוד לסעיף 10(א) לפקודת התעבורה התשכ"א - 1961 (להלן "**פקודת התעבורה**"), ונהיגה ללא ביטוח בניגוד לסעיף 2 לפקודת ביטוח רכב מנועי [נוסח חדש] תש"ל - 1970.

הוטלו עליו קנס בסך 1,500 ₪, פסילת רישיון נהיגה לתקופה של 18 חודשים, פסילת רישיון נהיגה על תנאי לתקופה של 3 חודשים למשך 3 שנים, ומאסר על תנאי לתקופה של 5 שנים.

ההליך בבית משפט קמא

1. על פי עובדות כתב האישום נהג המערער ביום 7.1.17 ברכב מ.ר. 7103519 כאשר רישיון הנהיגה שלו פקע עוד ביום 1.8.02, כמו כן נהג ללא פוליסת ביטוח.

2. המערער כפר באמצעות בא כוחו, בעובדות כתב האישום וטען כי לא נהג ויש לו טענת אליבי. המערער בעצמו הוסיף כי הוא מבקש לטעון טענות מקדמיות לפי סעיף 149 (כשהכוונה היא לסעיף 149 לחוק העונשין- ז.ב.) ומבקש למחוק את כתב האישום כיוון ש"**עומד עכשו תביעה ייצוגית שמספרה 122500117, יוליה אוהוב נגד משטרת ישראל על אי אמינות של הארגון ודוחות תעבורה, שם מדובר על מצלמות שנבדקו כראוי וקיבלו תקן. אני טוען לאי אמינות של הגשת כתב האישום. יש בידי תדפיס תעבורה מבקש למחוק את כתב האישום**" (ההדגשה שלי - ז.ב.).

3. בישיבת ההוכחות העיד השוטר שערך את דו"ח האירוע (ת/1) כי הוא הבחין במערער ברכב כשהוא אינו חגור בחגורות בטיחות. בעקבות כריזתו של השוטר המערער עצר וטען כי שכח לחגור את חגורות הבטיחות. כשהתבקש המערער להציג רישיון נהיגה, **חיפש** בתיקו ומסר לשוטר שאין לו רישיון נהיגה. השוטר זיהה את המערער על פי תעודת זהות ומבדיקה במסוף עלה כי המערער פסול מנהיגה, רישיון הנהיגה שלו אינו בתוקף מתאריך 01.08.2002 ורישיון הרכב אינו בתוקף מתאריך 21.11.2016. השוטר הודיע למערער כי הוא פסול מלנהוג ומסר לו הזמנה לדין.

4. בנוסף לשוטר העידה הגב' גלבהואר יהודית, עובדת בעדכון ובקרה, אשר הגישה תעודת עובד ציבור (ת/2) ממנה עלה כי רישיון הנהיגה של המערער היה בתוקף מיום 23.9.97 ועד 15.08.02; בין 12.6.03 ועד 12.12.03 היה בידו רישיון זמני; הוא נפסל מלקבל או להחזיק רישיון נהיגה בבית משפט בחדרה ביום 22.3.05. הפרטים האישיים של המערער המופיעים בתעודת הציבור הם שמו, מספר רישיון הנהיגה ומספר תעודת הזהות.

הגב' גלבהואר העידה כי כתובת המגורים אינה מופיעה בתעודת עובד הציבור כי "אין צורך, אנחנו ניזונים ממשד הפנים, ובדרך כלל הנתון הזה אינו מופיע בתעודת עובד ציבור" (עמ' 23 ש' 30 לפרוטוקול). בחקירה הנגדית הבהירה כי "ברגע שבנדם מודיע על שינוי כתובת במשרד הפנים אני רואה את זה במחשב שלי און ליין" (עמ' 24 ש' 3 בפרוטוקול).

5. המערער בחר להעיד. עדותו הראשית התמצתה בטענה כי לא סיפקו לו את המסמכים. בחקירה הנגדית אישר המערער כי ביום 7.1.2017 נהג ללא רישיון נהיגה. המערער טען כי רישיון הנהיגה שלו היה תקף עד שנת 2003 אך היה צריך להיות תקף 10 שנים מאז הוצאתו בשנת 1997, ולכן היה תקף עד שנת 2007 (עמ' 27 ש' 19). בהמשך העיד המערער כי היום הוא מחזיק רישיון נהיגה וכשהתבקש להציג אותו השיב "אני לא חייב להראות לך. מי שאינו מסוגל לספק מסמך אל לו לבקש אותו אני נהגתי ללא רישיון נהיגה תקף? אני נהגתי עם רישיון נהיגה ואף אחד לא יכול לקחת ממני רישיון נהיגה. אין עילה לקחת ממני רישיון נהיגה... אני טוען שיש לי רישיון נהיגה שאני אינני יכול להציג לך, והסיבות הן כי הרשות מסוימת אינה יכולה להנפיק לי אותו... והסיבה היא משום שאני דר רחוב.... רישיון נהיגה יש לי. הנייר לא הונפק. כדי לקבל רישיון נהיגה אמורים לעשות במקרים מסוימים מבחן עיוני ומעשי, אני עשיתי..."

6. עם סיום עדותו של המערער הודיע בא כוחו כי הוא מבקש לזמן לעדות את היועמ"ש של משרד התחבורה על מנת לברר את טענת המערער לפיה הוא הגיע למשרד הרישוי על מנת לחדש את רישיונו ונאמר לו שהוא לא יכול לחדש אותו כיוון שהוא דר רחוב ואין לו כתובת. ב"כ המערער הסכים כי חלף עדותו של יועמ"ש משרד התחבורה תוגש תע"צ ביחס לשאלה "האם אדם נעדר כתובת במשרד האוכלוסין יכול לחדש רישיון נהיגה".

7. לתיק ביהמ"ש הוגשה תעודת עובד ציבור שנערכה על ידי הגב' ענבל בן שעה בה נרשם:

"בהתייחס לשאלה האם דר רחוב יכול לחדש רישיון הנהיגה שלו, הריני מתכבדת להשיב כי בהעדר מען לא ניתן לחדש רישיון נהיגה בין היתר, כיוון שקיים קושי באכיפה תעבורתית".

8. לאור הודאת המערער בחקירה הנגדית כי נהג ללא רישיון וללא תעודת ביטוח זנח ב"כ המערער בסיכומיו את הטענות העובדתיות בהן כפר המערער בישיבת המענה והתמקד בטענה של הגנה מן הצדק על יסוד סעיף 144(10) לחוק העונשין וב"דוקטרינת הביקורת המינהלית בפלילים".

נקודת המוצא בסיכומי ב"כ המערער היתה כי המערער דר רחוב וטענת ההגנה מן הצדק התבססה על האמור בתעודת עובד הציבור שניתנה על ידי הגב' ענבל בן שעה.

הכרעת הדין של ביהמ"ש קמא

9. בית המשפט קמא הרשיע את המערער על יסוד הודאתו כי במועד הארוע לא היה בידו רישיון נהיגה בר תוקף. בית המשפט קמא דחה את טענת המערער כי היה לו רישיון נהיגה מוכן במשרד התחבורה שלא הונפק אך ורק כי היה דר רחוב וקבע כי טענה זו מבוססת על עובדות שלא הוכחו. ביהמ"ש קבע כי המערער לא נקב במועדים בהם היה דר רחוב ומה היה מצבו בזמן ביצוע העבירה, ולא הביא אישור ממשרד הפנים או ממשרד הרישוי על כך שאין לו כתובת רשומה. עוד קבע ביהמ"ש קמא כי על פי הרשום בת/2, בתאריך ביצוע העבירה 7.1.17 היתה רשומה למערער פסילה בתוקף, כך שבכל מקרה המערער לא יכול היה לנהוג עם רישיון תקף באותו מועד גם אם לא היה דר רחוב. בהתייחס לתע"צ של הגב' בן שעה קבע ביהמ"ש קמא כי מדובר בתשובה כללית לפניה כללית ועל כן לא הונחה תשתית עובדתית לטענת הגנה מן הצדק בענין "דוקטרינת הביקורת המינהלית בפלילים" אותה העלה ב"כ המערער בסיכומיו.

נימוקי הערעור על הכרעת הדין

10. בהודעת הערעור טוען ב"כ המערער כי עומדת למערער טענה של הגנה מן הצדק. לטענתו המערער מסר לשוטר רושם הדו"ח כי כתובתו היא "חוף פולג" וכך אף נרשם בדו"ח. משכך הוכח לטענתו כי המערער הוא דר רחוב. מתע"צ שהוגש על ידי הגב' בן שעה עולה כי לדר רחוב לא ניתן להנפיק רישיון נהיגה ובנסיבות אלה יש לזכותו מהטעם של הגנה מן הצדק.

דין והכרעה

11. לאחר שעיינתי בהודעת הערעור ושמעתי טענות הצדדים דעתי היא כי דין הערעור להידחות.
12. סעיף 2 לחוק מרשם האוכלוסין תשכ"ה - 1965 (להלן "**חוק המרשם**") מונה 13 פרטים, וכל שינוי בהם, שיירשמו במרשם האוכלוסין בנוגע לתושב. פרט 11 הוא המען.
- סעיף 3 לחוק המרשם קובע כי הרישום במרשם, כל העתק או תמצית ממנו, וכן כל תעודה שניתנה לפי חוק המרשם **יהווה ראיה לכאורה לנכונות** פרטי הרישום המפורטים בסעיף 3, ובכלל זה המען.
- סעיף 17 לחוק המרשם קובע כי אם חל שינוי בפרט רישום של תושב (שלא כאמור בסעיפים 15 ו- 16 לחוק שאינם נוגעים למען) **חייב הוא למסור לפקיד הרישום הודעה על השינוי תוך 30 יום**.
- סעיף 25(א) לחוק המרשם קובע כי תעודת זהות תכיל את פרטי הרישום שיקבע שר הפנים באישור ועדת החוקה. שר הפנים קבע בסעיף 2 לתקנות מרשם האוכלוסין (רישומים בתעודת זהות) תש"ן - 1990 כי המען יהיה פרט שיש לרושמו בתעודת זהות. תקנה 2(ב) לתקנות אלה קובעת כי כל שינוי או תיקון בפרטי רישום יירשם בתעודת הזהות או בספח.
- העולה מהמקובץ הוא כי הכתובת הרשומה בתעודת זהות היא ראיה לכאורה לכתובתו של נושא תעודת הזהות.
13. בדיון לפני הצהיר המערער כי בתעודת הזהות שלו רשומה הכתובת '**שפירא 8 חיפה**'. זו גם היתה הכתובת אליה נשלח הדו"ח שנמסר למערער ביד. אומנם המערער מסר לשוטר כי כתובתו היא "חוף פולג", אך אין בכך כדי לסתור את הרשום בתעודת הזהות כל עוד לא מסר המערער לפקיד הרישום הודעה בדבר שינוי כתובתו.

14. יתרה מכך, המערער לא העיד כי הגיע למשרד הרישוי וביקש לקבל לידיו רישיון לאחר שתוקף הרישיון שהיה בידו פג או כי ביקש לשנות במשרד הרישוי או במשרד הפנים את כתובתו וסורב. דברים אלה נאמרו על ידי ב"כ המערער לאחר שהמערער סיים את עדותו: **"לאחר שפג הרישיון הוא הגיע למשרד הרישוי כמה פעמים, הוא דר רחוב, אין לו כתובת, הוא בא לחדש את הרישיון שלו.....ונאמר לו על ידי הפקידות לא פעם אחת שהוא לא יכול לחדש את הרישיון מאחר ואין לו כתובת"**.
14. מעין בהוראות חוק מרשם האוכלוסין חוק תעודות זהות ועדות הגב' גלבהואר שינוי כתובת יכול להיעשות אך ורק במשרד הפנים ומחשב משרד הרישוי קשור עם מחשב משרד הפנים כך שאם היה המערער פונה למשרד הרישוי לא היתה מתעוררת כל בעיה כיוון שבמשרד הרישוי רשומה כתובת המגורים בחיפה כפי שהיא רשומה במשרד הפנים.
15. בנסיבות אלה בצדק קבע ביהמ"ש קמא כי המערער כלל לא הוכיח שהוא דר רחוב. המערער גם לא הוכיח כי פנה למשרד הרישוי כדי לקבל לידיו את הרישיון שפג תוקפו וסורב.
- משלא הוכח הפן העובדתי בצדק לא התייחס ביהמ"ש קמא בהכרעת הדין לטענה של הגנה מן הצדק ואין מקום להתייחס אליה גם בערעור.
16. למעלה מן הצורך אוסיף כי על מנת לבסס טענה של הגנה מן הצדק שתביא לביטול כתב האישום על הטוען לבסס מבחן תלת שלבי מצטבר (ראה ע"פ 4855/02 בורוביץ נ' מדינת ישראל): **נפל פגם בהתנהלות המאשימה אשר אכפה את הדין כנגד הנאשם; הפגם הוא מסוג ועוצמה כה חריגים ונדירים עד כדי שניהול ההליך המשפטי חרף הפגם יפגע פגיעה חריפה בתחושת הצדק וההגיונות; מדובר במקרה בו לא ניתן לרפא את הפגם באמצעי מידתי יותר מאשר ביטול כתב האישום**.
- מסכימה אני עם ב"כ המשיב כי לא נפל כל פגם בהתנהלות המאשימה בענייננו. טענת המערער כי רישיון נהיגה לא הונפק לו בגלל היותו דר רחוב הועלתה על ידי בא כוחו לאחר תום פרשת הראיות כולן (תביעה והגנה).
- מעדות השוטר עלה כי כשהמערער התבקש להציג רישיון הוא **חיפש בתיקיו** ומשלא מצאו מסר לשוטר שאין לו רישיון נהיגה. לא נטען, והשוטר לא נחקר על כך, שנאמר לשוטר בזמן אמת שלמערער אין רישיון כי במשרד הרישוי סרבו להנפיק לו רישיון בהיותו נעדר כתובת. גם בדיון בבית המשפט קמא לא נטענה הטענה, אלא בסיכומים. המערער הכחיש תחילה את העובדה שנהג וטען טענת אליבי. ורק בחקירתו הנגדית הודה כי אין בידו רישיון. בנסיבות אלה המערער לא צלח את המבחן הראשון לצורך הוכחת טענת הגנה מן הצדק ולא ניתן לטעון כי נפל פגם בהתנהלות הרשות.
17. לאור האמור אני דוחה את הערעור כנגד הכרעת הדין.
- הערעור על גזר הדין**
18. לטענת המערער הענישה אותה השית עליו ביהמ"ש קמא אינה פרופורציונאלית למקרה ולעובדה המרכזית שהמערער דר רחוב וכל חטאו הוא בכך שירד מנכסיו.
19. ביהמ"ש קמא ציין בגזר הדין כי המערער צבר לחובתו 31 הרשעות קודמות, האחרונה בהן בשנת 2017 אף היא בשל נהיגה ללא רישיון נהיגה שפקע למעלה משנתיים והוטלו עליו פסילה לתקופה של 7 חודשים ופסילה על תנאי למשך 3 חודשים ל-3 שנים וכן קנס בסך 1000 ₪. בעברו עוד שתי עבירות באותה עבירה מהשנים 2003 ו-2005.
- ביהמ"ש קמא דחה את עתירתה העונשית של המשיבה לעונש מאסר בפועל.

20. בנסיבות אלה, בהתחשב במספר העבירות של נהיגה ללא רישיון נהיגה אותן עבר המערער מאז פקיעת רישיונו, ראיתי להקל במעט מתקופת השלילה שהוטלה עליו ולהעמידה על 12 חודשים בלבד. אין שינוי ביתר חלקי גזר הדין.

ניתנה היום, ו' אב תש"פ, 27 יולי 2020, בהעדר הצדדים.